

NAUJIENLAIŠKIS

2015 m. spalio mėn.

Nr. 10

Mieli skaitytojai,

Jau kuris laikas su nerimu ir susirūpinimu stebime tragiškas mirtis Vilniaus tabore, kurių buvo galima išvengti. Dažniausia mirčių priežastis — narkotikų perdozavimas, daugiausiai heroino. Apie heroiną girdime daug, bet ar žinome apie šį narkotiką, jo istoriją, poveikį, priklausomybę ir pan.

Heroinas dažniausiai vartojamas opioidas, neretai jis tampa paskutiniu narkotiku, kurį vartoja priklausomas asmuo. Su heroinu susijusioms problemoms spręsti Europoje tebeskiriama didelė narkotikų vartojimo problemoms spręsti skiriamų išlaidų dalis. Naujausios Europos tendencijos yra „palyginti teigiamos“, juntama stabilizacija heroino vartojimo statistikoje. Pirmą kartą specialų priklausomybės nuo narkotikų vartojimo gydymą dėl su heroinu susijusių problemų pradedančių žmonių skaičius mažėja: 2007 m. tokių žmonių buvo 59 000, o 2013 m. – 23 000.

Valstybinio psichikos sveikatos centro duomenimis, Lietuvoje 2014 m. pirmąkartą dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant opioidus užregistruoti 168 asmenys, t.y. 86 asmenimis (arba 34 proc.) mažiau nei 2010 m. Tai rodo, kad bendros Europos narkotikų vartojimo tendencijos nesiskiria nuo Lietuvos realijų. Tačiau heroino vartojimas vis dar išlieka aktuali problema ir į tai būtina nuolatos kreipti dėmesį, todėl šiame Naujienlaiškyje daugiausiai dėmesio skirsime heroinui.

struoti 168 asmenys, t.y. 86 asmenimis (arba 34 proc.) mažiau nei 2010 m. Tai rodo, kad bendros Europos narkotikų vartojimo tendencijos nesiskiria nuo Lietuvos realijų. Tačiau heroino vartojimas vis dar išlieka aktuali problema ir į tai būtina nuolatos kreipti dėmesį, todėl šiame Naujienlaiškyje daugiausiai dėmesio skirsime heroinui.

Turinys:

Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija

Įdomūs tyrimai

Naujienos

Psichoaktyviųjų medžiagų kontrolė ir licencijavimas

Teisės aktų ir teisės aktų projektų apžvalga

Kontaktai ir naudingos nuorodos

*Nuoširdžiai,
Departamento direktorė
Inga Juozapavičienė*

Greita nuomonė

„Heroinas pradėtas gaminti firmos Bayer kaip vaistas nuo kosulio, skausmo ir priklausomybės morfinui XIX a. pabaigoje. Lietuvoje pasirodė paskutiniame praėjusio amžiaus dešimtmetyje, iki to laiko buvo gaminamas iš aguonų galvučių. Heroinas kaip vaistas iki dabar taikomas keliose šalyse ne tik kaip pakaitinis medikamentas, bet ir nuskausminantis preparatas. Heroino vartojimas išlieka rimta sveikatos problema Lietuvoje - dėl jo žūva jauni žmonės, daugelis tampa neįgalūs ar socialiai pažeidžiami.“

**Vilniaus universiteto
Medicinos fakulteto
Anesteziologijos ir
reanimatologijos
klinikos Toksikologijos
centro vadovas
Robertas Badaras**

A. Privedos nuotr.

Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija

Įvyko apvalaus stalo diskusija „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ankstyvosios intervencijos programos įgyvendinimas“

Šių metų rugsėjo 29 d. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamente įvyko apvalaus stalo diskusija „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ankstyvosios intervencijos programos įgyvendinimas“. Diskusijoje dalyvavo atstovai iš Vilniaus apkritys vyriausiojo policijos komisariato, Švietimo ir mokslo ministerijos, Vilniaus m. savivaldybės, Vilniaus m. pedagoginės-psichologinės tarnybos, Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro, Vilniaus vaikų socializacijos centro, Vilniaus universiteto. Apvalaus stalo diskusijos tikslas buvo aptarti dalyvių nukreipimo į ankstyvosios intervencijos programą problemas bei ankstyvosios intervencijos programos paslaugų prieinamumo didinimą.

Vilniaus vaikų socializacijos centro socialinė pedagogė pasidalino patirtimi įgyvendinant ankstyvosios intervencijos programą savo institucijoje, pažymėjo, kad pasiekti tik teigiami rezultatai. Apvalaus stalo diskusijos dalyviai aptarė tolimesnius veiksmus plečiant ankstyvosios intervencijos programos prieinamumą psichoaktyvias medžiagas (alkoholį ir narkotikus) vartojantiems jauniems asmenims.

Naujienų srautas

2015 m. rugsėjo 23 d. Departamento specialistai dalyvavo Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro organizuotame seminare apie Čekijos patirtį akredituojant prevencines programas. Seminaro lektorė Markéta Čermáková (Čekijos Nacionalinio švietimo instituto Sertifikavimo agentūros pirminės rizikingo elgesio prevencijos sertifikavimo specialistė) pristatė prevencinių programų akreditavimo procedūrą, vertinimo kriterijus, kvalifikacinius reikalavimus vertintojams.

2015 m. rugsėjo 24 d. Departamento specialistai dalyvavo Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro organizuotoje tarptautinėje konferencijoje „Prevencijos svarba vaikų gyvenimo kokybės gerinimui“.

2015 m. rugsėjo 24 d. Departamento specialistai dalyvavo Higienos instituto organizuotoje konferencijoje „Visuomenės sveikatos technologijų, skirtų rūkymo paplitimui mažinti ir darbuotojų psichikos sveikatai stiprinti, veiksmingumas ir ekonominis efektyvumas“.

Greita nuomonė

„Heroino vartojimas nuo kitų narkotinių medžiagų skiriasi tuom, kad jo pavartojus trumpą laiką jau išsivysto psichologinė ir fizinė priklausomybė. Vartojantis žmogus pradeda nekontroliuoti savo gyvenimo, nes abstinencija verčia jį elgtis ne taip kaip jis norėtų, o verčiamas priklausomybės. Heroino vartotojas tampa negabus dirbti ir narkotikams gauti pinigų pradeda daryti nusikaltimus ir greitai socialiai degraduoja. Kitas pavojus, kad heroino reikia mažesnių dozių jį naudojant intraveniniu būdu, to pasekoje atsiranda didelė rizika užsikrėsti ŽIV ir hepatitu (B ir C). Taip pat didėja rizika mirti perdozavus, nes kiekvieną kartą pirksdamas dozę vartotojas nežino jos koncentracijos.

Artimieji, pastebėję ryškius įpročių ir išvaizdos pasikeitimus, turėtų netoleruoti vartojimo. Pirmas žingsnis, kad vartojantis asmuo pripažintų jog yra priklausomas. Tam galima panaudoti šlapimo testą. Sekantis žingsnis motyvuoti gydymuisi. Kaip tai daryti geriausiai kreiptis konsultacijos į specialistus ir nedaryti klaidų.“

Lietuvos priklausomybės ligų rehabilitacijos bendruomenių asociacijos prezidentas Valdas Šiškus

Heroinas ir heroino vartotojai Lietuvoje 2014 metais

Heroino kaina nelegalioje apyvartoje

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento atlikto tyrimo „Su narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimu susijusių infekcijų paplitimas tarp švirkščiamųjų narkotikų vartotojų“ metu švirkščiamųjų narkotikų vartotojų (toliau - ŠNV) buvo klausama paskutinės narkotikų dozės kaina. Tyrimo rezultatai parodė, kad vidutinė heroino kaina nelegalioje apyvartoje siekė **76,95 eurus (min=6, max=289) už 1 gramą.**

Nustatyta, kad Klaipėdos psichikos sveikatos centre besilankantys ŠNV už psichoaktyvias medžiagas nelegalioje apyvartoje moka brangiau nei kitų dviejų žemo slenksčio kabinetų respondentai ($p < 0,05$).

Heroinas — dažniausiai vartojama psichoaktyvi medžiaga tarp švirkščiamųjų narkotikų vartotojų

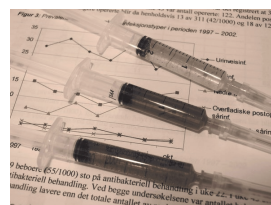
Tyrimo „Su narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimu susijusių infekcijų paplitimas tarp švirkščiamųjų narkotikų vartotojų“ metu ŠNV buvo prašoma nurodyti, kokią pagrindinę psichoaktyvią medžiagą jie vartoja. Įvertinus pateiktus atsakymus nustatyta, kad dažniausiai respondentai vartoja **heroiną**, amfetaminą, atitinkamai **90,5 proc.** ir 14,5 proc., vartojančių haliucinogenus iš viso nebuvo.

Didžioji dalis visų registruotų asmenų dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, yra opioidų vartotojai

Lietuvoje 2014 m. palyginus su 2013 m. sumažėjo **pirmą kartą dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant opioidus užregistruotų asmenų** (2013 m. – 74,4 proc., 2014 m. – 68,2 proc.)

Lietuvoje jau daugelį metų didžioji dalis visų registruotų asmenų dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, yra opioidų vartotojai. Valstybinio psichikos sveikatos centro duomenimis, iki 2014 m. gruodžio 31 d. dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, vartojant opioidus, registruoti **4 619 asmenų (78,9 proc.)**, kelias narkotines ir kitas psichoaktyvias medžiagas – 810 asmenų (13,8 proc.)

Švirkščiamuoju būdu (injekcijomis) dažniausiai buvo vartojami opioidai

Valstybinio psichikos sveikatos centro duomenimis, iš visų iki 2014 m. gruodžio 31 d. registruotų asmenų, kuriems buvo diagnozuoti psichikos ir elgesio sutrikimai, vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, 93,1 proc. narkotines ir psichotropines medžiagas vartojo švirkščiantis. Švirkščiamuoju būdu (injekcijomis) dažniausiai buvo vartojami opioidai (83,5 proc.), keli narkotikai (14,1 proc.) ir stimulatoriai (1,8 proc.)

Priklausomybių ligų gydymas: 2014 m. dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant opioidus gydyti 596 asmenys

Asmenų, sergančių priklausomybės ligomis, gydymas Lietuvoje priskiriamas gydytojo psichiatro kompetencijai. Asmuo į gydytoją psichiatrą gali kreiptis tiesiogiai arba gali būti nukreiptas šeimos (bendrosios praktikos) gydytojo.

Pakaitinis gydymas, kuris paprastai taikomas kartu su psichosocialinėmis intervencinėmis priemonėmis, yra dažniausiai Europoje taikomas priklausomybės nuo opioidų vartojimo gydymo būdas.

Pirminio lygio psichikos sveikatos priežiūra, Valstybinio psichikos sveikatos centro duomenimis, 2014 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje vykdė 107 psichikos sveikatos centrai.

Antrinio lygio specializuotą psichikos sveikatos priežiūrą vykdo kai kurie psichikos sveikatos centrai, psichiatrijos ligoninės ir priklausomybės ligų centrai, esantys Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje.

2014 metais priklausomybės ligų centrų ir psichiatrijos ligoninių stacionariuose skyriuose iš viso gydyti 11 853 asmenys.

Dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant opioidus gydyti 596 asmenys. 39 asmenys buvo gydomi dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant kanabinoidus, 18 – dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant raminamuosius, 233 – dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant kelis narkotikus ir kitas psichoaktyvias medžiagas.

Pakaitinis gydymas

Pakaitinis gydymas – asmenų, turinčių priklausomybę nuo opioidų, gydymas (abstinencijos gydymas ir pakaitinis palaikomasis gydymas) pakaitiniais opioidiniais vaistinėmis preparatais.

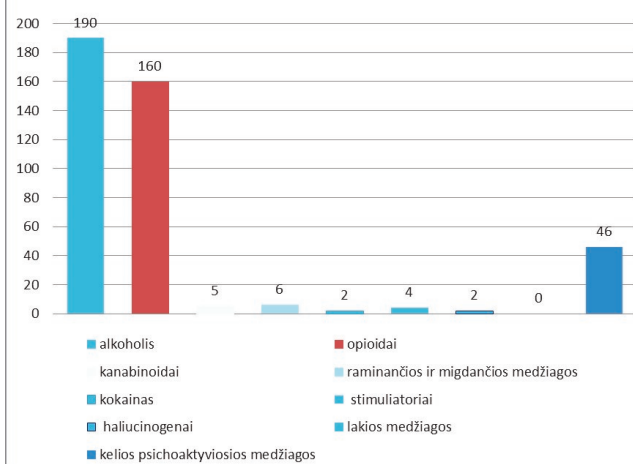
Metadonas yra dažniausiai išrašomas pakaitinis opioidas Europoje, kurį vartoja daugiau kaip du trečdaliai (**69 proc.**) pagal pakaitinio gydymo programą nuo narkomanijos gydomų asmenų. Dar 28 proc. nuo narkomanijos gydomų asmenų gydomi buprenorfinu, kuris yra pagrindinis pakaitinis vaistas šešiose šalyse.

Priklausomų asmenų rehabilitacija

Departamentas 2015 metais, siekdamas nustatyti priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų asmenų, dalyvavusių psichologinės ir socialinės rehabilitacijos programose, ypatumus ir poreikius, iš 18 psichologinės ir socialinės rehabilitacijos įstaigų surinko duomenis apie minėtų asmenų lytį, amžių, išsilavinimą, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo pasiskirstymą pagal lytį ir kt.

Duomenys apie rehabilitacijos programose dalyvaujančių asmenų vartojamas psichoaktyvias medžiagas pateikti žemiau esančiame paveikslėlyje. Kaip matyti, dažniausiai priklausomi asmenys vartoja alkoholį (2013 metais – opioidus), antroje vietoje nedaug atsilieka priklausomybe nuo opioidų sergantys asmenys (2013 metais – nuo alkoholio), o trečioje yra priklausomybe nuo kelių psichoaktyviųjų medžiagų sergantys asmenys.

Asmenų, 2014 metais dalyvavusių psichologinės ir socialinės rehabilitacijos programose, pasiskirstymas pagal vartojamas psichoaktyvias medžiagas (abs. sk.)

Heroinas: Tyrimai

Lietuvos gyventojų informuotumas apie ŽIV

Daugiau kaip tris pastaruosius dešimtmečius sparčiai augo mokslu pagrįstų ŽIV infekcijos prevencijos metodų arsenalas. Įvairios rizikingo elgesio keitimo intervencijos yra svarbus visavertis ŽIV prevencijos komponentas. Norint sumažinti ŽIV plitimą bei motyvuoti žmones keisti rizikingą elgseną, būtinos nuolatinės visuomenės informavimo pastangos, įtraukiant mišrius komunikavimo kanalus, sukuriant pokyčiams palankią aplinką bei pritaikant komunikaciją tikslinei grupei.

Visą Irmos Čaplinskienės tyrimą rasite paspaudę [čia](#).

Pacientų, gydomų nuo priklausomybės opioidiniams narkotikams ir alkoholiui, depresijos sunkumo ir savižudybės rizikos bei socialinių demografinių rodiklių palyginimas

Savižudybės ir savęs žalojimo atvejai vis dažniau sulaukia visuomenės, gydytojų ir mokslininkų dėmesio ir susirūpinimo. Manoma, kad visame pasaulyje savižudybės yra 15-ta pagal dažnumą mirties priežastis, JAV per metus nusižudo 34000 žmonių, tačiau tai gali būti nepakankamai įvertinta, nes į statistinius skaičiavimus neįtraukiamos „neoficialios“ savižudybės (t.y. mirtys, kurios yra savižudybės, tačiau kaip tokios nebuvo registruotos), taip pat daugelis šalių neturi registravimo sistemos. Apie 5 proc. bendrosios populiacijos žmonių yra bandę žudytis.

Visą tyrimą rasite paspaudę [čia](#).

Metų seklys: Vilniaus tabore heroinu prekiauja beveik visi, narkotikus iš Afganistano veža tadžikai

DELFI, bendradarbiaudamas su Lietuvos policija, tęsia tradicinį pasakojimų ciklą „Metų seklys“, kuriame atskleidžiama, kaip šalies kriminalistai tyrė garsiausias bylas. Šįkart - pasakojimas apie tai, kaip Vilniaus policijos Organizuoto nusikaltamumo tyrimo valdybos (ONTV) pareigūnai nuveikė didžiulį darbą, aiškinantis, kas ir kaip tiekia heroiną čigonų taborui.

Šio tyrimo tikslas - nustatyti ir lokalizuoti heroino patekimo į Vilniaus čigonų taborą kanalus ir šią veiką vykdančius asmenis. Kirtimų mikrorajone dar 1956 metais įsikūręs čigonų taboras yra viena kriminogeniškiausių Vilniaus miesto teritorijų.

Kiekvienas Vilniaus gyventojas taborą žino kaip narkotikų platinimo vietą.

[Skaitykite daugiau](#)

„Kai kurie žmonės nesugeba pasakyti „ne“. Todėl suserga.“ (L. L. Hay)

Naujienų srautas

Konferencijoje pristatyti projekto „Asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, psichologinė ir socialinė reabilitacija“ rezultatai

Departamentas, vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 3 d. nutarimą Nr. 608, administruoja projektą „Asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, psichologinė ir socialinė reabilitacija“ (toliau – Projektas). Šis projektas įgyvendinamas vykdant 2007–2013 m. Žmogiskųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1 prioriteto „Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis“ VP1-1.3-SADM-03-V priemonę „Asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, psichologinė ir socialinė reabilitacija“. Projekto tikslas yra padėti asmenims, sergantiems priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, integruotis į darbo rinką, siekiant išvengti jų socialinės atskirties. Projekto pagrindinė veikla – priemonių ir paslaugų, skatinančių asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, įsitraukimą į darbo rinką, įgyvendinimas. Šis projektas vykdomas kartu su partneriais (reabilitacijų bendruomenė) dvejus metus nuo 2013 m. spalio 1 d. iki 2015 m. rugsėjo 30 d.

[Skaityti daugiau](#)

Departamento vadovė skaitė pranešimą Nacionalinėje užkrečiamųjų ligų konferencijoje

Šių metų **spalio 1 d.** Departamento direktorė Inga Juozapavičienė dalyvavo Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro organizuotoje Nacionalinėje užkrečiamųjų ligų konferencijoje ir skaitė pranešimą „Švirkščiamųjų narkotikų vartotojas: tarp mitų ir realybės“. Konferencijoje, kuri buvo skirta asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, apie užkrečiamųjų ligų grėsmes pranešimą skaitė Pasaulio sveikatos organizacijos atstovė Dr. D. Gross. Taip pat konferencijoje buvo pristatyti naujausi Lietuvos gyventojų apklausos rezultatai apie gyventojų informuotumą (žinias) užkrečiamųjų ligų klausimais. Valstybinės ligonių kasos atstovai pristatė informaciją, kokias išlaidas patiria PSDF biudžetas dėl gyventojų sergamumo užkrečiamosiomis ligomis.

Departamento atstovai dalyvavo susitikime su Vilniaus atviro jaunimo centro „Mes patys“ atstovais bei aptarė bendradarbiavimo galimybes

2015 m. spalio 8 dieną Vilniaus atvirame jaunimo centre „Mes patys“ lankėsi Departamento direktorė Inga Juozapavičienė ir Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos koordinavimo skyriaus vedėja Inga Bankauskienė. Apsilankymo metu buvo aptartos bendradarbiavimo galimybės vykdant narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo prevencijos priemones, skirtas jaunimui. Vilniaus atviro jaunimo centro „Mes patys“ iniciatorė Tatjana Černiavskienė supažindino su jaunimo centro veikla, vykdomais projektais bei pasidžiaugė pasiektais darbo rezultatais, pasidalino ateities planais.

[Skaityti daugiau](#)

„Polinkis nelengvai įveikiamas, o virtęs įpročiu - jis nenugalimas“ (J. V. Gėtė)

Naujienų srautas

Departamentas atliko 2015 m. mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais vietų Lietuvoje tankumo tyrimą

Departamentas 2015 metais atliko mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ir mažmeninės prekybos tabako gaminiais vietų išsidėstymo Lietuvos teritorijoje tankumo tyrimą, kurio tikslas - pagal surinktus iš savivaldybių duomenis apie išduotų ir galiojančių 2015 m. liepos 1 d. licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais (toliau – alkoholinių gėrimų licencija) ir mažmenine prekyba tabako gaminiais (toliau – tabako gaminių licencija) skaičių, atlikti jų išsidėstymo pasiskirstymą miestuose, rajonuose, įvertinti alkoholinių gėrimų licencijų ir tabako gaminių licencijų skaičiaus kitimą, licencijų pasiskirstymą pagal įmonių veiklos rūšis miestuose ir rajonuose, susisteminti ir įvertinti duomenis apie panaikintas alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių prekybos licencijas, taip pat įvertinti alkoholinių gėrimų licencijų skaičiaus kaitą degalinėse.

[Skaityti daugiau](#), Visą tyrimo medžiagą rasite paspaudę [čia](#).

Departamentas organizavo susitikimą dėl elektroninių cigarečių kontrolės

Departamentas, siekdamas formuoti vieningą nuotolinės prekybos elektroninėmis cigaretėmis ir pildomosiomis talpyklomis kontrolės praktiką, 2015-10-05 organizavo elektroninių cigarečių ir jų pildomųjų talpyklų kontrolę vykdančių institucijų – Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Muitinės departamento prie Finansų ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos, Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Ūkio ministerijos atstovų susitikimą.

Susitikime buvo aptartos problemos, su kuriomis susiduria institucijos, vykdydamos nuotolinės prekybos elektroninėmis cigaretėmis ir pildomosiomis talpyklomis kontrolę.

Taip pat buvo sutarta dėl kontroliuojančių institucijų bendradarbiavimo, keitimosi informacija ir dalinimosi gerąja praktika būtinybės.

Greita nuomonė

„Heroinas greitai sukelia stiprią priklausomybę. Tapę priklausomi, jaunuoliai privalo švirkštis 2-3 kartus per dieną, nes fizinis potraukis labai stiprus. Pasitaiko heroino perdozavimai, kurie dėl kvėpavimo centro slopinimo baigiasi mirtimi. Kadangi priklausomi jaunuoliai privalo dažnai švirkštis, Lietuvoje apie 4 iš 5 vartojančių užsikrečia per švirkštimo priemones virusiniu hepatitu C, o virš 10 proc. ŽIV infekcija, ir vėliau privalo gydyti šias infekcines ligas.

Lyginant su kitomis priklausomybėmis, yra tik viena gera žinia: Europos Sąjungos šalyse yra prieinami keli skirtingo pobūdžio vaistai, kurie su tinkama psichologine ir socialine pagalba, efektyviai sumažina ligos atkryčių riziką, užkerta kelią infekcijų plitimui ir sumažina nusikalstamumą.”

Vilniaus
priklausomybės ligų
centro direktorius
Emilis Subata

Greita nuomonė

„Tai pavojingiausias narkotikas, darantis didžiausią žalą žmogaus sveikatai. Nuo vienintelio pabandymo žmogui gali išsivystyti priklausomybė. Daugelio pasaulio šalių ekspertai heroiną įvardija kaip patį pavojingiausią narkotiką.“

Policijos generalinio komisaro pavaduotojas
Edvardas Šileris

Kitos aktualios naujienos

Norintiems mesi rūkyti – antrasis tarpusavio palaikymo grupės susitikimas

Nors daugelis rūkančiųjų suvokia šio įpročio žalą, tačiau atsisakyti to negali dėl pačių įvairiausių priežasčių: vieni mano priaugsiantys svorio, kiti negali atsikratyti priklausomybės nikotinui. Negana to, atsisakyti šio įpročio dažniausiai nusprendžiama tik tuomet, kai pajuntami konkretūs jo padariniai. Be to, dažnas galbūt norėtų mesti rūkyti, tačiau be kitų pagalbos to padaryti jam nepavyksta. Tuomet gali padėti turintys patirties, su tuo jau susidūrę ir sunkumus sėkmingai išsprendę žmonės.

[Skaityti daugiau Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro publikacijoje](#)

Tikslas – kad mažėtų alkoholio vartojimas ir jo prieinamumas

Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau - apskr. VPK) bendruomenės pareigūnai, prasidėjus naujiems mokslo metams, atnaujino prevencines priemones, kuriomis siekiama mažinti alkoholio vartojimą ir jo prieinamumą.

[Skaityti daugiau Policijos departamento pranešime](#)

Gydytojas: alkoholis ir maistas – nesuderinami dalykai

Anot A. Unikausko, geriausia alkoholio būtų visiškai atsisakyti, nes jis daro didžiulę žalą žmogaus organizmui – pažeidžia širdį, kraujotakos sistemą, kasą ir kitus vidaus organus.

[Plačiau – LRT TELEVIZIJOS laidoje „Klauskite daktaro“](#)

Rekordinis kokaino kiekis policijos istorijoje. Kauno policijos pareigūnai anglyse aptiko dar pusę tonos kokaino

Kauno apskrities policijos kriminalistai per kelis mėnesius aptiko rekordinį kokaino kiekį. Pareigūnams perkusius 367 tonas akmens anglies, iš viso rasta 600 kg kokaino. Tai didžiausias surastas kokaino kiekis Lietuvos policijos istorijoje.

[Skaityti daugiau Policijos departamento pranešime](#)

Alkoholio žala negeriančiam daug didesnė nei manyta

VDU docentė Ilona Tamutienė, besidominti sveikatos ir alkoholio kontrolės politika, socialinės atskirties ir įtraukties tematikomis, atliko tyrimą, kuriame ištyrė lietuvių girtuokliavimo įpročius. Pasak jos, yra daug alkoholio vartojimo būdų apibrėžimų, tokių kaip nesaikingas, pavojingas, sunkus, besaikis, žalingas, probleminis, rizikingas vartojimas, tačiau visi jie akcentuoja žalą geriančiojo sveikatai dėl per didelio išgerto alkoholio kiekio. „Vis dar nėra tarptautinio sutarimo apie saikingo arba mažos rizikos alkoholio vartojimo kiekį, nors diskusijos šia tema labiau akcentuoja 10 g alkoholio per dieną standartą, tačiau lietuviai tokį kiekį viršija keliasdešimt kartų ir tai kenkia ne tik vartojančiajam“, – atskleidžia mokslininkė. Pasak jos, visų pasaulio mokslininkų tyrinėjantių alkoholio žalą prioritetine tyrimų sritimi tapo alkoholio įtaka ne geriančiajam, bet susijusiems su girtuokliaujančiu asmeniu.

[Skaitykite daugiau](#)

Teisės aktų ir teisės aktų projektų apžvalga

2015-10-13 Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija užregistravo Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siekiama panaikinti esamą draudimą vartoti alkoholinius gėrimus karinėse ir sukarintose teritorijose.

2015-09-21 Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2825“, kuriuo siūloma nepritarti įstatymo pataisoms, kuriomis siūloma atidėti draudimo prekiauti alkoholiniais gėrimais degalinėse įsigaliojimą.

2015-10-13 Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija parengė Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 1, 2, 4, 6, 9, 13, 14, 15, 16(1), 16(2), 17, 17(1) ir 26 straipsnių, II skyriaus, priedo pakeitimo bei įstatymo papildymo 9(10), 9(11), 14(1) straipsniais ir nauju 1 priedu įstatymo projektą, kuriuo siekiama perkelti 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/40/ES nuostatas.

2015-09-26 Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija parengė Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siekiama suderinti įstatymo nuostatas su Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nuostatomis, kurios įsigalios nuo 2016 m. balandžio 1 d.

2015-10-20 Lietuvos Respublikos Seime buvo užregistruoti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 16 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. VIII-864 2.79 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai, kuriais siūloma numatyti, kad licencija verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išduodama penkeriems metams.

Psichoaktyviųjų medžiagų kontrolė ir licencijavimas

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų prekursoriai: patikrinimų rezultatai

2015 m. rugsėjo mėn. ūkio subjektuose, naudojančiuose savo veikloje narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius), atliko 7 patikrinimus, kurių metu pažeidimų nebuvo nustatyta. Daugiau informacijos [čia](#).

[Ūkio subjektų veiklos, susijusios su narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais, planinių patikrinimų lapkričio mėnesio planas](#)

Veiklos, susijusios su alkoholiniais produktais ir tabako gaminiais, patikrinimų rezultatai

2015 m. rugsėjo mėn. įmonėse, turinčiose licencijas verstis didmenine ir / ar mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, alkoholio produktais; gaminti alkoholinius gėrimus, alkoholio produktus; verstis didmenine ir / ar mažmenine prekyba tabako gaminiais; gaminti tabako gaminius, buvo atlikti 53 patikrinimai, nustatyta 22 pažeidimų.

Už Departamento paskirtas sankcijas į valstybės biudžetą nuo 2015-01-01 iki 2015-09-03 sumokėta 68 443 EUR.

Daugiau informacijos galite rasti [čia](#).

[Ūkio subjektų veiklos, susijusios su alkoholio produktais ir tabako gaminiais, 2015 m. Lapkričio mėnesio planinių patikrinimų planas](#)

Daugiau informacijos Jums suteiks Tabako ir alkoholio kontrolės skyriaus vedėja Eglė Latauskienė tel. (8 5) 266 80 65, el. paštas: egle.latauskiene@ntakd.lt.

Išduotos licencijos, leidimai ir pažymėjimai

Duomenys apie 2015 m. rugsėjo mėn. išduotas, patikslintas, papildytas licencijas verstis didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais. [Licencijų sąrašas](#)

Duomenys apie 2015 m. rugsėjo mėn. išduotas, patikslintas, papildytas licencijas verstis didmenine prekyba tabako gaminiais ir tabako gaminių gamyba. [Licencijų sąrašas](#).

Duomenys apie per 2015 m. rugsėjo mėn. išduotus leidimus pirkti ir (ar) naudoti etilo alkoholi. [Leidimų sąrašas](#)

Duomenys apie 2015 m. rugsėjo mėn. išduotas, licencijas gaminti alkoholinius gėrimus. [Licencijų sąrašas](#)

Daugiau informacijos apie Psichoaktyviųjų medžiagų kontrolę ir licencijavimą, Jums suteiks Narkotinių ir psichotropinių medžiagų prekursorių kontrolės ir rizikos vertinimo skyriaus vedėja Rima Mačiūnienė tel. 8 706 680 65, el. paštas: rima.maciuniene@ntakd.lt.

Daugiau informacijos suteiks Tabako, alkoholio, narkotinių ir psichotropinių medžiagų prekursorių licencijų skyriaus vedėja Violeta Verseckienė tel. 8 706 680 91, el. paštas: violeta.verseckiene@ntakd.lt

Kontaktai ir naudingos nuorodos

Mus rasite

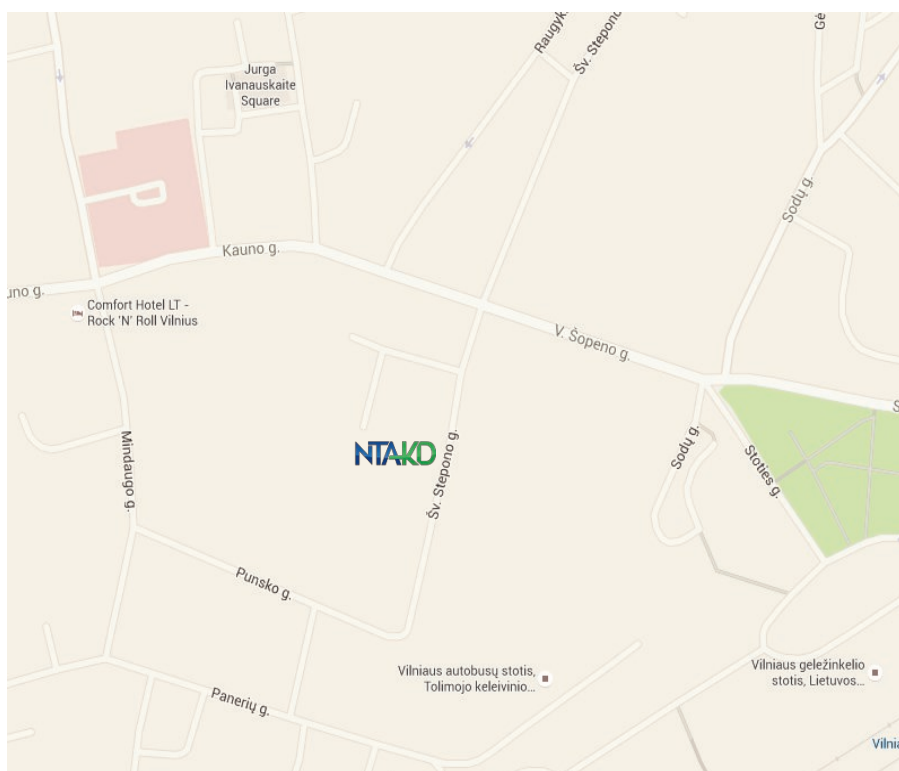
Adresas: Šv. Stepono g. 27, LT-01312 Vilnius

Tel. 8 706 68060, Faks. 8 706 68095

El. paštas: ntakd@ntakd.lt

www.ntakd.lt, <http://visuomene.ntakd.lt>

 <https://www.facebook.com/ntakd>

Darbo laikas

I- IV 8.00- 17.00 val.

V 8.00- 15.45 val.

Informacija pasiteiravimui, konsultacijoms

Licencijavimo klausimais:
8 706 68090

Alkoholio ir tabako kontrolės
klausimais: 8 706 68094

Prekursorių kontrolės
klausimais:
8 706 63192

Informaciją žiniasklaidai teikia:

Jonas Žala

tel. 8 706 68064

Mob. tel. : 8 645 63051

el. paštas: jonas.zala@ntakd.lt

Naudingos nuorodos

Sveikatos apsaugos ministerija — www.sam.lt

Švietimo ir mokslo ministerija — www.smm.lt

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija —
www.socmin.lt

Aplinkos ministerija — www.am.lt

Krašto apsaugos ministerija — www.kam.lt

Lietuvos studentų sąjunga — www.lss.lt

Vidaus reikalų ministerija — www.vrm.lt

Žemės ūkio ministerija — www.zum.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybė — www.lrv.lt

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras — www.ulac.lt

Lietuvos moksleivių parlamentas — www.lmp.lt

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas —
www.lsmuni.lt/

Nacionalinė tabako ir alkoholio kontrolės koalicija—
www.ntakk.lt

Valstybinis psichikos sveikatos centras—www.vpsc.lt/

Higienos institutas — www.hi.lt

Policijos departamentas — www.policija.lt

Ugdymo plėtotės centras — www.upc.smm.lt

Mokymosi programa internete — www.kaveikiavaikai.lt

Primeriname, kad Naujienlaiškį taip pat galite rasti Departamento interneto svetainėje adresu <http://www.ntakd.lt/biuletenis>. Jei norite pasiūlyti adresatą, kuriam ši informacija būtų naudinga ir įdomi, įrašykite jo elektroninio pašto adresą interneto svetainėje www.ntakd.lt, po užrašu – Naujienlaiškis. Jei norite atsisakyti šio Naujienlaiškio, rašykite el. paštu biuletenis@ntakd.lt.

Departamentas visada laukia Jūsų nuomonės ir pasiūlymų dėl Naujienlaiškio turinio el. paštu biuletenis@ntakd.lt. Savo nuomonę taip pat galite išreikšti ir atsakydami į klausimus anketoje <http://www.ntakd.lt/apklausa/>.